

72. СПЕЦИЈАЛНА БРИГАДА

СА ДРУГЕ СТРАНЕ СТРАХА

СТРАНЕ

Какав је статус припадника тог елитног састава наше војске? Колико се опремљеност Бригаде борбеном техником примакла граници техничке заосталости? Зашто је прича о Соколовима најчешће обавијена велом тајновитости? Шта још треба да знамо о једној од залага Србије и Црне Горе за улазак у евроатлантске безбедносне интеграције?

Одавно се моћ и снага модерних армија света не мере само бројем авиона, тенкова или професионалних војника. Тек врхунски обучене и савремено опремљене специјалне снаге, морално и психолошки чврсте, спремне да у сваком тренутку одговоре на различите безбедносне изазове данашњице, представљају основно мерило војне супериорности неке земље. Такве јединице су, по правилу, посебно организоване, професионалне и малобројне. Изводе различита диверзантска, герилска, извиђачка, противдиверзантска, противгерилска, јуришна, минерска и електронска дејства, те информатичке и психолошко-пропагандне задатке, значи, све облике неконвенционалног ратовања.

Задивљујуће свестрани, сасвим специјални и до перфекције увежбани јесу и припадници 72. специјалне бригаде Војске Србије и Црне Горе – *Соколови*.

■ ГРАНИЦЕ НЕМИРА

У односу на остале снаге за посебне намене Војске, 72. специјална бригада у свом саставу има извиђачке јединице и јединице војне полиције за противтерористичка дејства. Поред основних специјалности, у њој се старешине обучавају и за речне рониоце и падобранце. Зато су припадници те јединице знатно ефикаснији у различитим акцијама које изводе. Томе у прилог говори и чињеница да су борбени батаљони Бригаде попуњени официрима, подофицирима и војницима по уговору, а свега седам одсто састава чине редовни војници. Војници на редовном одслужењу војног рока најчешће се распоређују у јединицу логистичке подршке.

Прошлогодишњи реформски процеси у ВСЦГ нису мимоишли ни *Соколове* – измењене су и структура и организација њихових борбених састава. Побољшан је квалитет послова које бригада извршава, а борбена обука је знатно рационализована. *Соколови* су од маја 2003. до краја 2005. године извели и 28 приказа борбене оспособљености пред страним војним делегацијама и државним руководством земље. Припадници пешадијске чете и вода војне полиције 72. специјалне бригаде, током протекле године, оспособљени су за учешће у мировним и хуманитарним операцијама. У тој јединици снимљен је и део популарног телевизијског серијала *Може бити само један*.

И поред бројних резултата које је јединица остварила у претходном периоду део проблема до сада није успешно решаван. У време помањкања финансијских средстава и за свакодневне задатке, то додатно оптерећује јединицу.

– Бољи статус *Соколова* може обезбедити најпре квалитетнију селекцију кадра и попуну јединице млађим припадницима ВСЦГ. Ако би се ваљано стимулисали и вредновали специфичност и тежина послова које обављају, знатно би се унапредили ниво борбене обуке и реализација наменских задатака. Место и улога наших специјалних јединица треба да проистичу из безбедносних ризика, изазова и претњи којима је изложена наша земља или сходно њеном опредељењу да се укључи у евроатлантске војне интеграције. Свакако да и учешће специјалних састава у мировним или хуманитарним операцијама под окриљем УН одређује њихову структуру, организацију и намену. Статус припадника 72. специјалне бригаде, најкраће речено, треба да буде примерен пословима и задацима које обављају. У иностраним армијама се сваки ниво оспособљености припадника за специјалне задатке посебно вреднује и стимулише, што код нас већ годинама изостаје – наглашава пуковник Александар Живковић, командант бригаде, и закључује:

– Нелогично је и то да старешине које се у Бригади постављају на одговорније дужности у Команди, иако задржавају усво-

СРЕБРНИ СОКО

Одлуком Генералштаба ВЈ 12. јуна 1992. формирана је 72. десантно-јуришна бригада. Јединица се у саставу Корпуса специјалних снага налазила до 1998. године. Већ 1993. године прерасла је у специјалну бригаду, а до данас је више пута мењала своју структуру, организацију и претпостављену команду. Бригада изводи извиђачко-обавештајна и противтерористичка дејства, а њене старешине су припадници различитих родова Војске и специјалности. Од 2002. године налази се у панчевачкој касарни *Растко Немањић*, а недавно је у саставу Команде оперативних снага. Први задатак, који је носио шифровану ознаку *Соко*, јединица је успешно извела 27. јануара, на светог Саву. Тај датум се традиционално обележава као слава и Дан јединице. У знак сећања на прву акцију, за свој знак су изабрали сребрног сокола раширених крила.

јена знања и вештине, губе извесна права и новчане додатке чак и до 18 одсто. Нормативно није уређено њихово кретање у служби, посебно после петнаестак година проведених у том саставу. Побољшање статуса и стандарда специјалаца условило би квантитативно, али и квалитативно јачање Бригаде. Опремање савременим наоружањем и борбеном опремом, компатибилном са техничким капацитетима страних оружаних снага, такође мора бити приоритет. Уколико се ускоро не омогући њено задовољавање, све већи степен техничке заосталости може битно утицати на успех у евентуалним борбеним акцијама.

У ЗНАКУ РИЗИКА

Борбена обука *Соколова* обухвата и оспособљавање за коришћење хладног оружја и борилачких вештина, самострела, снајпера, наоружања са великом ватреном моћи и увежбавање

